

Будинок

УМЕНЕ Є ФАТАЛЬНА вада.

Хочеться думати, що така є у всіх. Принаймні мені легше від самої думки про це, коли я пишу й вибудовую героїнь та героїв навколо цієї саморуйнівної риси. Усе, що з ними відбувається, я прив'язую до певної характеристики: того, що вони навчилися робити, щоб захистити себе, але чого тепер не можуть відпустити, навіть коли ці навички перестають їм служити.

Можливо, наприклад, у вас не було контролю над своїм життям у дитинстві. Отже, щоб уникнути розчарувань, ви навчилися ніколи не запитувати себе, чого вам насправді хочеться. І довгий час вас усе влаштовувало. Тільки зараз, зрозумівши, що не отримали того, що, можливо, хотіли, але не знали про це, ви женете по шосе в кризомобілі, який мчить вас до пункту середнього віку з повною валізою готівки та чоловіком на ім'я Стен у багажнику.

Можливо, ваша фатальна вада в тому, що ви не вмикаєте поворотників.

А може, як і я, ви — безнадійний романтик. Ви просто не можете перестати розповідати собі історію. Історію про власне життя, під акомпанемент мелодраматичного саундтреку та золотавого світла, що пронизує вікна автівки.

Це почалося, коли мені було дванадцять. Батьки всадили мене на диван розповісти новини. Мамі тоді поставили перший діагноз — підозрілі клітини в лівій груді. Вона сказала не хвилюватися стільки разів, що, здавалося, мене покарають, якщо вона спіймає мене на цьому. Моя сміплива оптимістична мама звикла діяти, а не думати й тривожитися, але я бачила, що вона нажахана. І я, завмерши тоді на дивані, була нажахана теж, не знаючи, як хоч щось сказати і не зробити при цьому гірше.

Але потім батько — великий книголюб і домосід — зробив дещо несподіване. Він встав, схопив нас із мамою за руки й сказав: «Знаєте, що нам треба, щоб прогнати ці погані передчуття? Потанцювати!».

У нашому передмісті не було клубів, лише посередній стейкхаус із вечірнім кавер-гуртом по п'ятницях, але мама просяла так, ніби тато щойно запропонував узяти приватний літак до Копакабани.

Вона вдягла маслянисто-жовту сукню й металеві сережки, які мерехтіли з кожним рухом. Тато замовив їм двадцятирічний скотч, а мені — безалкогольний «Ширлі Темпл», і ми втрюх, сміючись і спотикаючись, кружляли й витанцювали, поки не запаморочилося в голові. Ми реготали так, що мало не падали, а мій славнозвісно стриманий батько підспівував «Brown Eyed Girl» Бена Моррісона, немов і не бачачи, як на нас витріщаються всі довкола.

А потім, знесилені, ми попадали в таксі й поїхали додому в тиші. Мама з татом міцно трималися за руки між сидіннями, а я притулилася головою до вікна і, дивлячись, як вуличні ліхтарі мерехтять по склу, подумала: «Усе буде добре. У нас завжди все буде добре».

І тісі миті я зрозуміла: коли світ здається темним і страшним, лобов може змусити танцювати; сміх може трохи полегшити біль; краса може пробити дірки у броні страху. Тоді я вирішила: моє життя буде сповнене їх трюх. Не тільки для мене, але й для мами, і для всіх навколо.

У моєму житті буде мета. Буде краса. Буде світло свічок, і на тлі гратиме Fleetwood Mac.

Річ у тому, що я почала розповідати собі прекрасну історію про своє життя, про долю та про те, як усе складається, і до двадцяти восьми років моя історія була ідеальною.

Ідеальні (без раку) батьки, які дзвонили кілька разів на тиждень, хмільні від вина чи товариства одне одного. Ідеальний (спонтанно романтичний, багатомовний, під два метри заввишки) хлопець, який працював у «швидкій» та знав, як приготувати *coq au vin*, або ж півня у вині. Ідеальна квартира в стилі «пошарпаний шик» у Квінсі. Ідеальна робота — писати для видавництва «Сенді Лоу Букс» любовні романи, натхненні ідеальними батьками та ідеальним хлопцем.

Ідеальне життя.

Але це була тільки історія. І коли з'явилася зягоча сюжетна діра, крізь неї все полізло назовні. Історії саме так і влаштувані.

Тепер, у свої двадцять дев'ять, я, бідна, нещасна, напівбездомна і дуже самотня, під їжджала до чудесного будинку на озері, від самого існування якого мене нудило. Грандіозна романтизація власного життя перестала служити мені, а от моя фатальна вада їхала зі мною на передньому сидінні пом'ятої «кіа соул», оповідаючи все в процесі:

«Джепьюері Ендрюс дивилася у вікно машини на розбурхане озеро, що билосся об темний берег. Вона намагалася переконати себе, що приїзд сюди не був помилкою».

Безумовно, він був помилкою, але кращих варіантів не існувало. Коли в кипіннях свище вітер, від безкоштовного житла не відмовляшся.

Я припаркувалася на вулиці та втулилася у фасад великого котеджу, у передивчасті шиби вікон та казковий ганок, патлаті чуби пісколюбів, що танцювали під теплим вітерцем.

Я звірила адресу в GPS-навігаторі з написапою від руки, що висіла на ключах від будинку. Все правильно, це він.

На мить я застигла. Здавалося, мене швидше вб'є смертоносний астероїд, ніж я змушу себе зайти в цей дім. Тоді я глибоко вдихнула й таки виїздила з машини, ледве випхавши з заднього сидіння переповнену валізу й коробку з пляшками джину.

Відкинувши з очей пасмо темного волосся, я глянула на волошково-голубу черепицю та білосніжне оздоблення. *«Просто вдай, що знала хату на Airbnb».*

Оразу в голові майнув уявний опис: *«Котедж із трьома спальнями й трьома ванними кімнатами на березі озера, повен шарму й доказів того, що твій батько був козлом, а твоє життя — брехнею».*

Я піднялася по сходинках, врізаних у трав'янистий схил пагорба, і кров шугонула у вуха, наче крізь пожежні планти, а жижки затрусилися в очікуванні моменту, коли розверзнуться пекло і в мене з-під ніг висмикнуть світ.

«Уже висмикнули. Торік. І ти ж не вмерла тоді. Значить, і зараз не вмереш».

На ганку кожне відчуття в тілі посилювалося. Поколювання на обличчі, спазм у животі, рясний піг на ший. Я обперла коробку з джином об стегно і встромила ключ у замок. Була слабка надія, що він заклинить. Що все це виявиться ретельно продуманим розіграшем, який тато вчудив перед смертю.

Або ще краще — що він не помер. Що от-от вистрибне з куща й закричить: «Повірила! Ти ж не думала, що я справді міг вести подвійне життя? Ти ж не могла подумати, що в мене був ще один дім і ще якась жінка, крім твоєї матері?».

Ключ плавно повернувся. Двері гойдалися всередину.

У будинку було тихо.

Мене всю пронизало болем. Такий біль я відчувала принаймні раз на день відтоді, як мама зателефонувала, розповіла про інсульт і я почула, як вона крізь схлипування вимовляє ті слова: «Його не стало, Джені».

«Нема тата». Нема тут, з тобою. І нема ніде. А тоді інший біль, як прокручування ножа в рані: «Того батька, якого ти знала, все одно не існувало».

У мене насправді його ніколи й не було. Як не було ексхюлія Жака з його *coq au vin*.

Це була всього-на-всього історія, яку я розповідала собі. Відтепер — або страшна правда, або нічого. Набравшись сміливості, я зайшла всередину.

Перша думка була, що правда не така вже й страшна. Татове лобовне гніздечко мало відкрите планування: вітальня переходила в старомодну кухню, викладену блакитними кахлями, із затишним куточком-їдальнею, а великі вікна виходили просто на терасу з темних дощок.

Якби в цьому місці хазайнувала мама, усе було б сумішшю кремових, заспокійливо нейтральних тонів. Богемна кімната, в яку я зайшла, була б доречніша в напій із Жаком старій квартирі, ніж у моїх батьків. Я відчула напад нудоти, уявляючи тата тут, серед цих речей, яких мама ніколи б не вибрала. Цей простий стіл, розписаний вручну, темні дерев'яні книжкові полиці, продавлений диван, завалений пістрявими подушками.

Жодних ознак того батька, якого я знала.

У кишені задзвонив телефон, і я поставила коробку на гранітну стільницю, щоб відповісти на дзвінок.

— Алло? — голос мій пролунав слабенько і хрипко.

— Ну що? — відразу озвалися на тому кінці. — Там є секс-підземля?

— Шаді? — здогадалась я. Я поклала телефон між вухом і плечем, відкручуючи ковпачок з пляшки джину, і ковтнула для хоробрості.

— Чесно кажучи, мене турбує те, що я єдина можу подзвонити тобі з таким запитанням, — сказала Шаді.

— Ти єдина, хто знає про Лобовне гніздечко, — завважила я.

— Не єдина, — уперлася Шаді.

Формально це так. Я дізналася про таємний будинок батька на його похороні торік, а мама знала про нього набагато довше.

— Гаразд, — сказала я. — Ти єдина, кому я розповіла про це. Але не поспішай. Я тільки-но дійшла.

— Буквально? — Шаді важко дихала, а це означало, що вона йшла на зміну в ресторан. У нас дуже різні графіки, тому найчастіше ми здзвонювалися саме так.

— Метафорично, — відповіла я. — Звісно, якщо буквально, то я тут уже десять хвилин, але поки відчуваю, що скоро дійду до краю.

— Як мудро, — дражнила Шаді. — Як глибоко.

— Цить, — сказала я. — Я хочу все як слід роздивитися.

— Перевір, чи є там секс-підземля! — поспіхом кинула Шаді, наче я збиралася вимкнутися.

Я тримала телефон біля вуха і, затамувавши подих та стримуючи шалений галоп серця, оглядала друге життя мого батька.

І ось, коли я майже переконала себе, що тато ну ніяк не міг проводити тут час, я помітила дещо в рамці на стіні. Вирізка зі списку бестселерів «New York Times» трирічної давності — таку саму він повісив над камином удома. Онда я, номер п'ятнадцять, унизу. А отам, за три місяці переді мною, за дурною іронією долі, був мій суперник з коледжу, Гас (хоча тепер він відгукувався на Огастус, тому що Серйозна Людина), і його популярний дебютний роман «Одкровення». Він пробув у списку п'ять тижнів (не те щоб я рахувала (а я рахувала)).

— Ну? — нагадала про себе Шаді. — Що думасп?

Я обернулася, і в очі впав килимок з мандалого над диваном.

— Змушена задуматися, чи не курив тато траву, — я повернулася до вікон, які були практично навпроти сусідських: таку ваду в дизайні мама ніколи б не прогледіла.

Але це був не її будинок, і я чітко бачила книжкові полиці від підлоги до стелі в кабінеті сусідів.

— О господи, то, може, там траву вирощували, а не віддавалися любовним утіхам! — Шаді тишилася своїм здогадом. — Треба було прочитати листа, Дженьюері. Це все непорозуміння.

Тато лишив тобі сімейний бізнес. А Та Жінка — усього лиш його ділова партнерка, а не коханка.

Усе було так погано, що я дуже хотіла, аби це виявилось правдою.

У будь-якому разі, я збиралася прочитати лист. Лише чекала слухного часу, сподіваючись, що гнів ушухне й ті останні татові слова мене вішпять. Натомість минув цілий рік, і страх, який я відчувала на думці про той конверт, зростав щодня. Як несправедливо, що за татом мало бути останнє слово, а я не мала можливості відповісти. Кричати, плакати або вимагати відповідей. Щойно я відкрито конвєрт, назад шляху не буде. Кінець усьому. Остаточне пропання.

Тож поки що цей лист жив щасливим, хоча й самотнім життям на дні коробки пляшок із джинном, який я привезла з Квінсу.

— Нічого тут не вирощують, — сказала я Шаді й відчинила двері на терасу. — Якщо, звісно, трава не в підвалі.

— Не може цього бути, — заперчила Шаді. — Бо там секс-підземля.

— Годі вже про моє депресивне життя, — сказала я. — Що в тебе нового?

— Ти про Капелюха з привидами? — спитала Шаді.

Якби в неї вже не було четверо співмешканців у її коробочці-квартирі в Чикаго, то, можливо, я б зараз жила там. Не те щоб я могла щось робити, коли поруч Шаді. А моє фінансове становище було надто жохливим, щоб нічого не робити. У цьому безкоштовному пеклі я маю дописати книжку. Тоді, можливо, дозволю собі власну квартиру, без Жака.

— Якщо це про нього ти хочеш поговорити, — сказала я, — то давай. Викладай.

— Так і не заговорив зі мною, — тоскно зітхнула подруга. — Але, знаєш, я прям відчуваю, як він дивиться на мене, коли ми вдвох на кухні. Бо між нами є зв'язок.

— Тебе хоч трохи турбує той факт, що твій зв'язок — не з хлопцем, який нащось носить старомодного капелюха, а, можливо, з привидом першого власника капелюха? Що ти робитимеш, коли зрозумієш, що закохалася в привида?

— Гм, — Шаді на хвильку замислилася. — Доведеться оновити біо в тіндері.

Вітрець брижами пробігся водою біля підніжжя пагорба, розвіявши по плечах хвилі мого каштанового волосся. Призахідне сонце

розкидало золоті списи світла, такі яскраві й жаркі, що довелося при-мружитися, аби розгледіти оранжеві й червоні переливи, якими воно помалювало пляж. Якби це був лише якийсь знятий на літо будинок, це було б ідеальне місце для писання милої історії про любов, яку я обіцяла «Сенді Лоу Букс» уже кілька місяців.

Шаді, усвідомила я, весь цей час продовжувала говорити. Здебільшого про Капелюха з привидами. Хлопця звати Рікі, але ми ніколи його так не називали. Ми завжди обговорювали любовне життя Шаді кодовими словами. Був у неї старший чоловік, власник дивовижного ресторанчика з морепродуктами (ми називали його Рибним лордом). Потім був хлопець, якого ми назвали Марком, тому що він був схожий на іншого, відомого Марка. А тепер був цей новий колега, бармен. Він щодня носив капелюх, який Шаді терпіти не могла, але протистояти його парму все одно не виходило.

Я повернулася до розмови зі своїх роздумів, коли Шаді спитала: — Четвертого липня? Можна я тоді приїду?

— До нього ще цілий місяць, — я хотіла сказати, що мене тоді вже не буде тут, але знала, що це неправда. Знадобиться щонайменше все літо, щоб написати книжку, звільнити будинок, продати будинок і книжку, щоб я могла (сподіваюся) повернутися до певного комфорту. Не в Нью-Йорку, а десь, де дешевше.

Мені подумалося, що Дулут дуже навіть доступний за ціною. Мама ніколи б не приїхала до мене туди, але ми все одно не часто бачилися цього року, окрім хіба моєї триденної поїздки додому на Різдво. Вона потягла мене на чотири заняття йогою, у три переповнені фітобари та на виставу «Лускунчик», у якій грала чиясь дитина. Таке відчуття, наче мама боялася, що, як, не дай боже, зайде розмова про тата, ми обидві провалимося під землю, якщо лишимося на самоті хоча б на секунду.

Усе життя друзі заздрили моїм стосункам з мамою. Як часто і вільно (або мені так здавалося) ми розмовляли, як весело нам було разом. Тепер наші взаємини перетворилися на найменш змагальну у світі гру «хто до кого додзвониться».

Я пройшла шлях від двох люблячих батьків і коханого хлопця до того, що в мене залишилася тільки Шаді, — найкраща подруга дуже далеко від мене. Єдиним благословенням переїзду з Нью-Йорка в Норз Беар Шорз, штат Мічиган, стало те, що так я опинилася ближче до її квартири в Чикаго.